

A stylized, hand-drawn illustration of a tree. The trunk is a thick, grey, textured column. The branches are thinner, also grey with horizontal lines, and spread out in various directions. The leaves are small, dark grey, and pointed. There are several large, dark grey, circular flower-like shapes with internal patterns. Some leaves and branches are highlighted in red. The roots are a large, dense, red mass at the bottom. The background is a light grey gradient.

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2019

mch

Městské muzeum
Chotěboř

HLAVNÍ UDÁLOSTI ROKU 2019

Tématem roku byl „strom“. Tímto tématem jsme zahájili projekt dlouhodobé dramaturgie především výstavní činnosti muzea, která má nahradit neexistující stálou expozici. Téma se realizovalo pomocí tří hlavních výstav, články v muzejním časopise a také sběrem fotografií a vzpomínek spojených se stromy.

Druhým tématem, které zasáhlo do obsahu programu, byly oslavy třiceti let od sametové revoluce v roce 1989. Připomněli jsme si ji prostřednictvím výstavy Chotěbořský kříž, krátkodobou samostatnou výstavou v Základní umělecké škole a přednáškou.

Naprosto dominantní však bylo řešení komplikované situace muzea způsobené ukončením nájmu v budově zámku. Na konci ledna byla majitelem s muzeem uzavřena poslední nájemní smlouva na dobu určitou do konce ledna 2022.

O situaci a jejím řešení jsme intenzivně jednali s vedením města. Byla vytvořena pracovní skupina vedená panem místostarostou složená z externistů, politiků a zástupce muzea. Jejím úkolem je vypracovat základní záměr budoucí stálé expozice. Největším posunem v situaci ale byla koupě budovy bývalé pošty na náměstí.

V této budově vznikne veřejná část muzea, bude sem umístěno IC a bude zde také stálá jednací místnost

zastupitelstva využitelná i k řadě jiných účelů. Depozitáře budou umístěny v budově zimního stadionu. Zde město žádáme o dalších 160 m².

PROSTORY

Budova zámku

Na základě dohody s majitelem z předchozího roku došlo k výraznému zmenšení plochy muzea v budově zámku (Riegrova 1), přibližně o 25%. Byly odevzdány prostory depozitářů v prvním patře a sklad v přízemí. Celková plocha činila 570 m², z toho výstavní plocha cca 270 m². Část původních expozic tak byla předělána na provizorní depozitáře, byl přesunutý obchůdek, aby vznikla badatelná, která byla rovněž v první části roku využívána jako malý výstavní prostor.

Svojsíkova 333

Muzeum má dále pronajaty dvě místnosti v budově zimního stadionu, k nim během roku přibyla ještě třetí místnost. V jedné je již od roku 2014 depozitář, další dvě byly během roku adaptovány na provizorní depozitáře – byly zabezpečeny mřížemi a elektronickým zabezpečovacím systémem. Vybaveny byly novými úložnými systémy – kovové regály a výkresové skříně.

V závěru roku se toto provizorní řešení změnilo na trvalé. Bude proto nutné investovat do dalších úprav (nevyhovující podlahová krytina, odvětrávání atd.).

V současné době zde muzeum má pronajatou plochu o velikosti cca 110 m².

SLOŽENÍ TÝMU

Tým muzea se skládal ze 3 kurátorů na hlavní pracovní poměr (2 celé a 1

zkrácený úvazek), z důvodu zajištění možnosti častějších prohlídek expozic byl navýšen počet průvodců na 2 na hlavní pracovní poměr, které o víkendech posilovali 2 průvodci na dohodu o provedení práce.

Vedoucím muzea byl Mgr. Michal Rozhoň, Ph.D.

KONCEPCE

V roce 2019 dále probíhala práce na tvorbě nové koncepce muzea. S problematikou byla seznámena veřejnost prostřednictvím besedy a informačních materiálů, návrh koncepce byl poskytnut také všem zastupitelům města. Pro řešení části koncepce týkající se expoziční činnosti byla zřízena pracovní skupina vedením města.

HOSPODAŘENÍ

Uvádíme pouze celková čísla a pak vybrané kapitoly, v nákladech zejména ty, které souvisí se stěhováním muzea a řešením současné situace. I v našem případě jsou největší nákladovou položkou mzdové výdaje. Muzeum hospodařilo se schodkem, který byl vyrovnáván ze zdrojů organizace CEKUS Chotěboř.

Hlavní činnost - výnosy

Výnosy celkem	2.122.464
Dotace města	1.727.400
Zúčtování fondů	249.767
Vstupné	48.470
Úřad práce	90.000
Kraj	6.281

Hlavní činnost - náklady

Náklady celkem	2.481.450
DDHM	222.588
Služby	24.191
Restaurování	189.450

Vedlejší činnost

Výnosy 19.340

Náklady 29.323

Vedlejší činnost představuje prodej upomínkových a jiných předmětů v muzejním obchůdku.

PÉČE O SBÍRKY

Z důvodu zlepšení péče o sbírku bylo zahájeno vytváření metodik pro práci s jednotlivými podpírkami a založen Poradní sbor ředitele pro sbírkotvornou činnost.

Sbírka je vedena v CES pod číslem MCH/002-04-10/066002 a je rozdělena na 6 podsbírek. Celkový počet předmětů je 29717 ks, z toho geologie 870 ks, historie 4122 ks, numizmatika 4199 ks, výtvarné umění 753 ks, knihy 2215 ks a písemnosti a tisky 17558 ks.

Restaurování a konzervování

Zrestaurovány byly podle plánu 3 staré tisky a 1 rukopis z podsbírek knihy za celkovou částku 123.000 Kč a 12 unikátních skicářů malíře Jindřicha Pruchy z podsbírek písemnosti a tisky za celkovou částku 66.450 Kč.

V rámci přípravy systematické evidence podsbírek numismatika byly očištěny některé mince. K další práci se sbírkou byl pořízen speciální muzejní vysavač k čištění sbírek.

Dále byl proveden průzkum kontaminace sbírek plísněmi v laboratoři Národního archivu v Praze.

Systematizace sbírky

Po celý rok probíhala práce na systematizaci sbírky.

U 2082 předmětů z podsbírek knihy byla zavedena systematická evidence, přiřazena inventární čísla a doplněna

elektronická evidence v databázi Bach. Vytvořena zde byla Metodika správy sbírky knih. Všechny zpracované předměty byly dále pro účely evidence nafoceny.

V podsbírce numismatika bylo určeno, překontrolováno a doplněno do elektronické evidence 1745 předmětů.

V podsbírce výtvarné umění bylo zkontrolováno a určeno 350 předmětů a byla vytvořena Metodika práce s podsbírkou. Všechny zkontrolované předměty byly za účelem evidence nafoceny.

Uložení sbírky

Muzeum spravovalo depozitář výtvarného umění v budově TELES Chotěboř. Zde byla pravidelně kontrolována a regulována teplota a vlhkost. V průběhu roku se u okna objevila vlhkost na zdi. Bude potřeba provést úpravu a instalovat ventilaci.

Dále v této budově byly zřízeny dva nové depozitáře pro podsbírku knih, historie, numismatika a písemnosti a tisky. Byly vybaveny zabezpečením a úložnými systémy. Původně byly koncipovány jako přechodné, nakonec bylo rozhodnuto o jejich trvalém využití, proto bude nutné v následujících letech investovat do jejich dalších úprav.

Depozitární prostory v budově zámku byly vytvořeny v části expozice, z hlediska technického byly naprosto nevhodné. Z toho důvodu je postupně přesouvána do nových depozitářů na zimním stadionu, kde ovšem prostory nedostačují. V roce 2019 byla přesunuta celá podsbírka geologie, většina podsbírky knih a menší část podsbírky historie.

Pro zlepšení uložení byly pořízeny nekyselé kartony a papíry k výrobě desek a obalů.

Růst sbírky

Sbírka byla rozšířena o 257 nových předmětů. Většinu tvořila vlastní sbírkotvorná činnost - převážně převod knih z příruční knihovny (138 ks), 90 předmětů bylo pořízeno darem, 17 koupí a 8 představuje inventární nálezy. Na nákup do sbírky bylo vynaloženo 25.000 Kč.

Při přípravě rozpočtu na rok 2020 bylo město požádáno o finanční prostředky na nákup cca 30 děl malíře Jiřího Horníka.

Vyřazování ze sbírky

V průběhu roku bylo navrženo na vyřazení 106 sbírkových předmětů, konkrétně se jednalo o 94 předmětů z podsbírky knihy a 13 předmětů z podsbírky historie. Vše z důvodu přebytnosti (duplicity) a neupotřebitelnosti (poškození, nízká hodnota). Vyřazení bylo schváleno usnesením Rady města Chotěboř č. 759/23/RM/2019.

Inventarizace

Na začátku roku došlo ke kontrolní inventuře podsbírky knihy. Všechny nenalezné předměty z roku 2018 byly dohledány.

V druhé polovině roku proběhla každoroční inventarizace dle zákona. Zinventarizováno bylo celkem 3667 předmětů, tedy více jak 10% z celé sbírky muzea.

Revizí prošly tyto sbírkové fondy: podsbírka geologie (870 ks), podsbírka numismatika (1037 ks) a podsbírka knihy (1760 ks).

Vypůjčky

Vypůjčeno jiným institucím bylo celkem 19 předmětů, většinu tvořily artefakty

z doby římské na výstavu v Havlíčkově Brodě pro Muzeum Vysočiny, čtyři sbírkové předměty byly z podsbírky knihy za účelem restaurování a 12 předmětů z podsbírky písemnosti a tisky rovněž za účelem restaurování. Zápůjčky z jiných organizací muzeum nerealizovalo.

VÝSTAVNÍ ČINNOST

Délka výstavní sezóny

Výstavní sezóna začala tento rok až v květnu a trvala jako obvykle do konce října, listopad byl zavřený, v prosinci pak rok uzavírala vánoční výstava. Celkem bylo otevřeno 157 dní včetně svátků. Aby bylo muzeum přístupnější i přes uzamčený park, organizovaly se prohlídky po půlhodinách.

Návštěvnost

Návštěvnost byla oproti předchozímu roku lepší, muzeum navštívilo 2544 návštěvníků, nejsilnějším měsícem byl tradičně prosinec, kdy muzeum navštěvovaly školy, druhým pak byl červenec. Návštěvnosti pomohlo přemístění výstavy Tajemný život stromu do zámeckého parku, čímž se lidem trochu kompenzoval jinak uzavřený park. Tuto výstavu využily i školy. Školy se také více vypravovaly na výstavu vánoční, protože ji sami tvořily.

Realizované výstavy vlastní

Muzeum v roce 2019 realizovalo celkem 7 výstavních projektů, z toho pět výstav bylo vlastních a pouze dvě vycházely z externích zdrojů.

Tajemný život stromu

Hlavní výstava roku byla přístupná od května do října. Skládala se z venkovní

části, kterou tvořil okruh kolem budovy zámku a seznamovala návštěvníky s historií parku, se stromy, s historií zeleně v Chotěboři a s využitím dřeva v naší kultuře.

Druhá část byla instalována v prostorách expozice a doplňovala hlavní venkovní část. Pro děti zde byla připravena dřevoherna, kde si mohly stavět z dřevěných kostek, hrát si s dřevěnými vláčky a auty a rodiče si zatím mohli dát kávu nebo čaj.

Chotěbořský kříž

Výstava byla koncipována jako dvouletá a sledovala dvě linie. První byla vlastivědná a počínala s mapováním křížů v Chotěboři a okolí a doplňovaly ji domácí kříže a křížky soukromých sběratelů a z naší sbírky.

Druhá linie připomínala zločiny komunismu v Chotěboři a měla být v roce 2020 rozšířena o zločiny nacismu. Výstava byla instalována v expozičních prostorách muzea.

Muzeum – zastávka času

První z plánovaných Výstav v badatelně. Byla využita malá místnost v přízemí, která sloužila badatelům a zároveň jako výstavní sál. Zastávka času přibližovala problematiku současného muzea a jeho historii.

Palackého odkaz

Druhá z výstav v badatelně, jejím cílem bylo představit projekt Muzea odkazu Františka Palackého. Další plánované výstavy v badatelně se již neuskutečnily, protože byl prostor potřeba pro jiné účely.

Zločiny komunismu v Chotěboři

Výstava v Základní umělecké škole v Chotěboři, součást programu k oslavě a připomenutí 30 let od sametové revoluce. Výstava byla přístupná dva dny.

Realizované výstavy externí

Dřevo v rukách umělců

Výstava byla instalována na nádvoří zámku a představovala práci místních řezbářů a tvůrců používajících dřevo (Jaroslava Stehnová, Václav Chalupa, Vladimír Melzer, Přemysl Pejřimovský, Petr Svatoň). Výstava byla přístupná od května do srpna.

Vánoce v lese

Tradiční vánoční výstava měla zadané téma „Vánoce v lese“ a její tvorby se chopily chotěbořské základní a mateřské školy, konkrétně ZŠ Buttulova, MŠ Chotěboř a ZŠ Praktická Chotěboř. Instalována byla na arkádové chodbě a v barokním sále a byla přístupná po celý prosinec.

KULTURA

V roce 2019 jsme pořádali pouze dvě slavnostní vernisáže. První byla zároveň otevřením výstavní sezóny (vernisáž výstavy Tajemný život stromu a Dřevo v rukách umělců) a druhá ji uzavírala (vernisáž vánoční výstavy).

O kulturní program se postarali hudebníci ze Základní umělecké školy v Chotěboři a pan Císař, který zahrál na varhany v zámecké kapli.

Menším programem se muzeum podílelo na tradičních Dnech města Chotěboře a to malou výstavou a hernou na náměstí (170 let svobodného města a Kočovní muzeum Peto Peregrina).

Na podzim se muzeum připojilo k akci „Zažij město jinak“ pořádané Dobrou společností, z. s. a to projektem „Nefoť, kresli“, který spouštěl nový projekt našeho muzea na instagramu.

Akcí se zúčastnilo přibližně 226 lidí. Údaj je jako obvykle odhadem.

VZDĚLÁVÁNÍ

Celkem muzeum realizovalo 13 vzdělávacích programů a akcí, kterých se zúčastnilo 208 lidí.

Programy na středních školách

Realizovali jsme celkem 5 programy na Gymnáziu Chotěboř: dva tradiční rykrovské semináře a dva programy ke 30 letům od sametové revoluce nazvané Ze života mukla a to v primě a oktávě, poslední pak byl seminář o historických pramenech.

Programy na mateřských školách

V roce 2019 se muzeum ujalo původně soukromého projektu na Mateřské škole v Libici nad Doubravou „Kočovní muzeum Peto Peregrina“, celkem proběhlo 5 setkání se skupinou starších dětí. Děti poznávaly život svých prarodičů, získávaly od nich vzpomínky a zároveň si zkoušely již pozapomenuté věci – přístroje, hry.

Vzdělávání dospělých

Pro dospělé byly připraveny celkem tři vzdělávací programy. Program Otevřené badatelný nad sbírkovými předměty o našem muzeu, seminář Kdopak se v tom muzeu má vyznat, který představoval práci na nové koncepci muzea a přednášku Zločiny komunismu v Chotěboři.

VÝZKUM

Vzhledem ke komplikované situaci muzea byl vlastní výzkum kurátorů muzea omezen téměř výhradně na průzkum sbírky v rámci její

systematizace. K řešení výzkumných projektů tak došlo jen minimálně.

Byly učiněny dvě výzvy k pamětníkům – prostřednictvím redakce Chotěbořského Echa šlo o výzvu k pamětníkům konce druhé světové války, prostřednictvím přednášky a Chotěbořského Čmeláka pak k pamětníkům zločinů komunismu (Čmelák nakonec vyšel až v lednu roku 2020).

Setkali jsme se s jedním pamětníkem.

Muzeum bylo po většinu roku pro badatele uzavřeno. Zodpověděli jsme tak pouze dotazy přes e-mail, těch bylo celkem osmnáct.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Publikační činnost muzea byla omezena na vydání čtyř čísel časopisu Chotěbořský Čmelák jako přílohy Chotěbořského Echa, hlavním obsahem bylo představení koncepce čtyř virtuálních muzeí. Poslední číslo vyšlo z důvodu redakčních až v lednu roku 2020.

Pokračuje naše účast v redakční radě sborníku Havlíčkobrodsko.

PROPAGACE

K propagaci jsme používali standartních kanálů – Chotěbořské Echo, Havlíčkobrodský deník, plakátovací plochy CEKUSu Chotěboř, Rengla a web muzea. Nově byly vytvořeny stránky muzea na facebooku a instagramu. Tiskové zprávy byly publikovány přes IC Chotěboř a ČTK. Plakáty a články si muzeum tvořilo samo.

SPOLUPRÁCE

Ani tento rok by se muzeum neobešlo bez podpory dalších jednotlivců a

institucí. Z institucí musíme jmenovat především Radu města Chotěboře, obzvlášť pana starostu a pana místostarostu, zastupitelstvo města a Městský úřad. Z dalších institucí: Krajská sekce Asociace muzeí a galerií ČR, Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod, MŠ Libice nad Doubravou, Krajské digitalizační centrum v Havlíčkově Brodě, ZŠ Buttulova, ZŠ praktická Chotěboř, MŠ Chotěboř a samozřejmě Chotěbořské Echo. Muzeum ale podpořila i řada jednotlivců, kterým tímto velmi děkujeme.

Sestavil Mgr. Michal Rozhoň, Ph.D., vedoucí muzea.